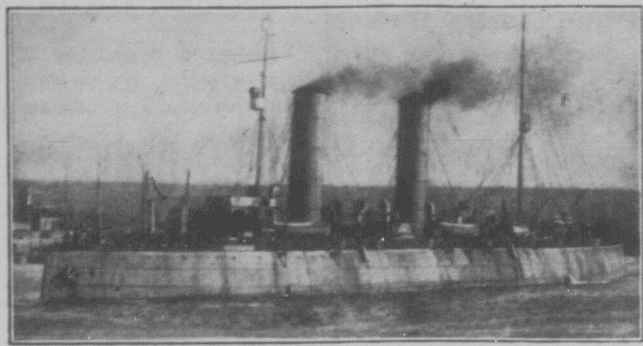

ПІВНІЧНА ТРАГЕДІЯ.

Учений світ з давніх давен цікавиться полярними явищами, особливо північними, та намагається дослідити їх. На перешкоді стоять великі ледяні простори, що обступають північний бігун. На тих просторах панують сильні морози та заметілі. Побороти їх трудно, а тому всі спроби доторкнутися до бігуна комбінованою комунікацією (спершу парохомом, а потім санями), не мали успіху.

Радянський ледокол "Красін", який вирушував частину експедиції Нобіле.

З розвитком авіації зродилася можливість дістатися до бігуна літаком. Однак та можливість при найкращій технічній підготовці криє в собі цілу низку небезпек.

Але небезпеки не здержують сміливців. Від спроб лету до бігуна, і ми бачимо, що протягом останніх років ці спроби збільшуються. Спершу А. Амундсен, Американі, а в цім році організує подорож до бігуна італійський генерал Нобіле. З початку здавалося, що Нобіле має наукові цілі. Потім однак виявилось, що лет Нобіле мав найменш наукові цілі, а більше був підкований фальшом. Фальшомському генералові хотілося слави, хотілося першому долетіти до бігуна. Замість наукових сил, Нобіле забрав з собою офіцерів; замість наукових приладів для бадань, бере хрест від папи, щоби кинути його на бігун, беремадонну й собаку. Пару професорів було тільки для ока. Сам слабо орієнтується в підбигунових сферах. Як наслідок недостаткової і не фахової підготовки є катастрофа, а там жертви в людях. При катастрофі виказується Нобіле нікчемним чоловіком та трусом.

Два місяці люди терплять людські страждання серед льодів та північних бур. Організують рятівні акції. Всі держави, прилежні до побережжя північного океану, взяли участь в цій акції. Італійський

диктатор Муссоліні не дуже прихильно дивився на допомогу інших держав, особливо на допомогу радянського уряду, хотів власними силами рятувати свого генерала. Це не вдається. Італійський параван "Цітта Ді Міліано" вгріз з перших днів в ледяних горах і не міг рушитися вперед. Хоч не хоч треба було користатися допомогою інших.

Праця літаків була трудно.

Більші оказались зовсім несприятливі, а малі псувалися при опусканні на лід. До того ж мряка, що часто панує над океаном, перешкоджала аеропланам. Ледяні гори не давали можливості спуску. Через те в рятівній акції погіб здається норвежський вчений Амундсен, який вилетів півтора місяця тому назад на французькому літаку і до нині не повернувся. Не дає про себе жадної вістки. Вся надія була покладена на кораблі. Вона виправдалася. Кораблі вирутали частину подорожників. Але докінчили того великого діла не буржуазні фальоти, а фальоти селянсько-робітничі. Радянський ледокол "Красін" в надзвичайно тяжких умовах, протягом місяця борючись з ледяними горами, дібрався 12 липня до групи професора Мальмгрена і забрав двох подорожників на парохом. Професора Мальмгрена не було. Він мав мертві.

Потім "Красін" дібрався до групи Біглієра і перевіз її на парохом. Перед тим радянський авіатор Чухновський докладно обслідуюв місцевість і перший зауважив групу професора Мальмгрена, здав докладний рапорт, а пізніше через густу мглу примушений був опуститися на кригу. Чухновський просив "Красіну" спершу рятувати подорожників, а потім зайнятися його долею.

Ось що говорить в своїй

Ось що говорить в своїй

Ось що говорить в своїй

Великий норвежський вчений дослідник, Родд Амундсен (посередині), лейтенант Дітріхсен і командант Гельманд, які полегли на рятуючому експедиції Нобіле й самі загинули.

ДЖЕК ЛОНДОН.

РУДИЙ ВОВК.

(Продовження.)

"Бо так воно й єсть".
"Це безпідставна заява", сказав Ват гостро. Повільно й поважно, як і перед тим, гляннув на його Скиф Милер. Тоді спитав, хитнувши головою в бік Медж.
"Звідки ви знаєте, що вона ваша жінка? Звичайно ви скажете: бо вона моя жінка; а я закину вам, що то безпідставна заява. Собака — мій. Я його вигулював і виховував, і, гадаю, могу бути того певний. Дивіться сюди. Я вам зараз це доведу".
Скиф Милер звернувся до собаки.
"Рудий!" Голос його був суворий, але зачувши його, пес поспукав вуха, наче його пригрозено.
"Джі!" Собака звинувалась у правий бік.
"Тепер — гайда!"
І собака, зразу покинувши заперти, кинулась просто вперед, пильно скорючись команді.
"Я могу його примусити робити це навіть присвистом", сказав згорда Скиф Милер. "Він був у мене коренком у запряжці".
"Але-ж ви не захочете забрати його з собою?" спитала Медж тремтливим голосом.

Чоловік хитнув головою.

"Назад, у цей жалюгідний Клондайк, на повсякчасну муку?"
Він знов хитнув головою й додав:
"Е, не так погано, як здається. Ось гляньте на мене. Хіба я не здоровий як треба?"
"А собака-ж! Страшні нестатки, надсадна праця, голод, мороз! О, я про це читала й знаю все".
"Якоюсь я мало не з'їв його самого, на березі річки Литл-Фіш", докинув похмуро Милер. "Коли-б не трапився мені лось того дня, було-б уже по собаці".
"Я-б сама краще вмерла!" скрикнула Медж.
"Тут у вас все не инший штиб", зауважив Милер. "Тут вам не доводитися їсти собак. А там все складається, значить, инніше. Ви там ніколи не були, отже ви нічого не знаєте про це до тамтешнього життя".
"То-ж бо то й єсть", палко заговорила вона. "Собака у Каліфорнії ніхто не їсть. Чому-ж вам не лишити його тут? Він тут щастливий. Пому ніколи не забраке їстиного, ви-ж знаєте. Його тут ніколи не мучитиме холод або злидні. Тут все — ласкаве та прихильне. Йі люди, ні натура не суворі. Він ніколи не зазнає батога. А що-до погоди — чого-ж вам? — Тут ніколи не буде снігу".
"Зате в літі — наче пекло, даруйте на слові", засміявся Скиф Милер.
"Але-ж ви не відповіли", доводила гаряче Медж. "Що ви можете дати йому на тій Півночі?"

рапорті командир "Красіна".
З групи професора Мальмгрена "Красін" зустрів двох італійських офіцерів. Вони були так голодні, що не могли промовити слова. Тринадцять днів не їли. На запитання, де професор Мальмгрен, відповідали: "Вмер". А вмер в таких умовах: 26. травня повітряний корабель Нобіле став нагло опускати носом на лід; потім обірвалася гондола, яка падаючи забила механіку. Сам бальон донісся на сід, а потім запалився. Подорожники збудували собі на льодові з гондоли намет, а професор Мальмгрен разом з двома італійськими офіцерами, взявши запасів їди, пішли шукати норвежських рибаків. По дорозі професор мав зломати собі рами. Пару днів йшов хорий, а потім нібито стратив сили і просив, щоби залишити його на льодові. Попросив, щоби викопали йому гріб в снігові, віддав їм свій запас їди, а сам ліг на певну смерть. По 24-х годинах блукання, офіцери знова прибули до того місця, де лежав професор. Він крикнув: "Не підходьте! Рятуйтеся самі!" Що далі сталося з професором, Італії не знають. Припускають, що він вмер голодовою смертю.

Шведський професор Мальмгрен, який загадконо загинув на далекій півночі.

У фашистів то дуже легко робити.

В контрасті бачимо поведінку радянських летунів та залог "Красіна", і його керівників, яких так хоче оплагувати всесвітня буржуазія. Вони держаться просто по героїськи. Як "Красін", так і "Маллігін" не бояться боротьби з ледяними горами, не вертаючись назад, як то зробили кораблі інших держав, а сміло йдуть вперед і досягають мети. То ось, щобачте пароплав або сушу. Один з них, Норвежець, захоронував, кидають його, на певну голодову смерть. То називається други в неща-

ЧЕХОСЛОВАЦЬКІ НАСИЛЬСТВА.

Чеські "культуртрегери" так обходяться з Підкарпатською Україною, як з якоюсь колонією. Вони хотять не тільки зде-націоналізувати працюючих цієї країни, задержати їх у темноті і вічному рабстві, але наліс їх такі винищити до тла — змести з лиця землі, щоб їх не було. Додамо цього послужить останні діяння ганебних звірнихих діл, які поповняли чеські державні "досягнення" на малолітніх дівчатках на Підкарпатті. Дотепер відкрито тільки двох котів у людській шкірі на Підкарпатській Україні, але ці виказують, що такими художниками вчинками займається цілий ряд чеських урядовців. Один скот, це бувший австрійський жандарм Свойше, що повинен службу в Боснії, а тепер є редактором чеської реакційної газети "Підкарпатської Гласні". Його чеська влада вмісно послала туди, бо він майже ціле своє життя пережив у австрійській колонії Боснії і навчився, як треба поводитися з населенням колонії, та яких средств ужи-

вати, щоби його винищити. На свою газету цей художник відіставав 40 тисяч субвенцій від чеської влади, аби тільки робив йому доручене діло, тобто нущив у різні способи українських працюючих Підкарпаття. І він так робив. О-дних газетою задрманював, а других фізично нищив, тобто уживав собі малолітніх дівчат. Коли ці художячі вчинки викрилися, тоді влада ніби арештувала його і ніби провадить тепер слідство. А щоби це не розносилося ширше, то чеська влада заборонила слідчому судові виявляти всі вчинки цього художника, так що ніхто нічого не знає. Другий скот, що пожерав молоді жертви працюючих Підкарпаття, це піп — університетський професор і катехит середніх шкіл Гараджга. Цей "досягник божий" як учув про Свойшого, що його арештували, так в церкві на казаннях перевертав очима, здвигав руками та гримав кулаками, але не на художника Свойшого, тільки на маленьких дівчат, кажучи:

"Істи, коли в мене буде, а здебільшого в мене буває", була відповідь.
"Здебільшого... А як нема?"
"То такі і буде".
"А робота?"
"Та роботи-до ката! — з тим не минеться", нелестливо бовкнув Милер. — "Праця без краю, і голодування, і мороз, і всяка инша біда, — усього цього перепадає йому чималий ківш, коли він піде по мною. А проте йому це доводилося. Звик до цього. Це життя про його. Він в тих обставинах народився й зріс. А ви нічого про це не знаєте. Ви не розумієте про це говорите. Там йому належить бути і він радий бути там".
"Пес не піде звідси", оповістив Ват рішучо. "Отже нема потреби розводити балакучу".
"Як ви кажете?" спитав Скиф Милер, насунивши брови, а кров хвилею кинулась йому до чола.
"Я казав, що пес не піде — і край. Я не вірю, що це ваш собака. Може, ви й бачили його коли. Може ви поганяли його, служивши в його хазяїна. А те, що він слухається звичайного погоничного гукання, що вживається на Аляску, не доводить іще, що він ваш. Всякий пес з Аляски слухався-б вас так, як він. До того-ж він безперечно цінний пес, як на Аляску, і цього досить, щоб пояснити ваше бажання привасти його. У всякому разі ви повинні це довести ваше право власності".
Скиф Милер, байдужий та спокійний, лиш

трохи дуже зчервонів. Страшні його м'язи набрякли під чорною одежою. Він зосереджено оглянув поета згори до низу, мов би вимірив силу його тендітної постави.
І обличчя клондайцевої набрало зухвалою виразу, коли він нарешті сказав:
"Я левен, що мені не завадить ніщо забрати собаку звідси негайно".
Ват почервонів; м'язи йому на руках і на плечах здавалися нап'ялись і підросли. Тоді жінка його запобігливо встала до суперечки.
"Може, правда й на боці містера Милера", мовила вона. "І я дуже боюся, що це так. Вовк показує, що його знає і цілком певно признається на ім'я "Рудий". Він відразу признається на містером Милером, а цього ніколи ні з ким не було досі. До того-ж треба вважати, як він загавкав. Це так з радістю він прохочився. З яких же радістю? Безумнівно того, що він знайшов містера Милера".
Ватові м'язи розм'якли, а плечі поспукались мов би безнадійно.
"Мабуть, що ти вгадала, Медж", сказав він. "Вовк — не вовк, а Рудий і повинен належати містеру Милеру".
"Може, містер Милер продасть його", закинула вона наздогад. "Ми-б його купили".
Скиф Милер покрутив головою, та вже не войовничо, а приязно; він-згодний був на великодушність з людьми великодушними.

бі вимовив, що йому біда та нужда. "Боротьба" перестерігає селян перед цими "приятелями" українського народу на Буковині, які за директивами сигуранци вже минулими роками цим самим провокаторським способом передали чимало селян воєнному судові.

КРИВІВІ ЗНУЩАННЯ НАД ПОЛІТИЧНИМИ ВІЗНЯМИ.

Румунська газета "Адверс" оголошує лист, що його надіслали криві політичних в'язнів в тюрмі Дофтану. В листі описують страшні випадки катування політичних в'язнів. Управа тюрми й агенти генеральної сигуранци перевели в кількох політичних в'язнів трус, підозрюючи їх, що вони ізза мурів темних келій ведуть підпольну роботу. Помило того, що сигуранца нічого не знайшла, управа тюрми за-

вела жорстокий режим, не допускаючи жадних пакунків з поживою для в'язнів, а надзорці на кожнім кроці збиткуються над ними й катують до крові. На протест проти цього брутального знущання всі тюремщики вступили в голодовний страйк і держать його до сьогодні.

ЯК ВИХОВУЮТЬ УКРАЇНСЬКУ МОЛОДЬ.

Варшавське міністерство освіти видало приказ, щоби всі народні школи обходили так звані свята -лісні. Рівночасно видало воно список, які саме пісні вільно дітвори в ці дні співати. Є це без винятку самі польські патріотичні пісні, між якими є такі, що глуморфікують бої з Українцями. Слово гайдамаки часто повторюється в тих піснях.

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА.

АМНЕСТІЯ.

Польський сейм ще перед закінченням своєї сесії ухвалив урядовий проект закону про амністію. Амністія частинно має принести полегшу деяким політичним в'язням, головню з часів польсько-української війни. Натомість політичні в'язні, що каруються за комунізм, не можуть багато числитися на амністію, бо вона відносно них сильно обмежена. В цілости будуть амністовані в'язні, що не покінчили ще 20 років життя. По обрахункам міністерства справедливості на основі інформацій поодиноких управ завдяки амністії йому закономірно 4.000 в'язнів покине тюремні мурі. А кілька ще залишаться на далі в тюрмі?

ЗАБОРОНА КОМІТЕТУ БОРОТБИ З ГОЛОДОМ.

У Львові заснувався селянсько-робітничий комітет боротьби з голодом для несення допомоги голодуючому населенню. Комітет вислав повідомлення про своє заснування до міністерства внутрішніх справ у Варшаві та до воєводства у Львові. У відповідь на це 5-го липня дирекція поліції у Львові поклала голову комітету М. Дурдзу, де повідомлено його, що акцію комітету забороняється. Заборону прислано опісля на письмі.
Так старості гродське робить кінець самодопомоговій акції в боротьбі з голодом.

ПРОВКАТОРИ СИГУРАНЦИ ПО СЕЛАХ БУКОВИНИ.

Українська соціал-демократична газета "Боротьба" доносить, що в останньому часі ходять по селах Буковини й по Гуцульщині незнані нікому індивіди, які вимірюють селян про їхнє життя й поведінку, закликають до повстання, ба навіть назначають день, коли те повстання мало б вибухнути. Ці агенти говорять облесно, жалують селян, що їм тяжко живеється і виганяють від них, щоб хто небудь хоча кризь зу-

ЗАМОВЛЯЙТЕ НАЙНОВІШІ КНИЖКИ!

Щойно вийшла з друку накладом Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства дуже цікава книжка Ол. Дорошенка п. н.

ІВАН ФРАНКО
ОГЛЯД ДІЯЛЬНОСТІ І ТВОРЧОСТІ.

Одні з найкращих книжок про І. Франка, добре надається для ознайомлення з творчістю і діяльністю великого українського письменника. Добра для гуртових читань в організаціях.
Ціна примірника 25 центів. Для гуртових замовлень велика знижка. Всі коштиотрері наших організацій повинні мати цю книжку.

Отримано обмежену кількість гарної й повчальної та прекрасно ілюстрованої книжки п. н.

СВІТ, ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО.

Формат книжки такий, що дає змогу кожному робітничові взяти її з собою куди-б він не йшов чи їхав до роботи. Книжка популярна й надається для гуртових читань.

ЦІНА БРОШУРОВАНОЇ 25 п.
ЦІНА В ПОЛОТЯНИЙ ОПРАВІ 35 п.

Опущу на цій книжці не дається. Коли хочете її мати — замовляйте вчасно, бо отримано обмежену кількість примірників.

Замовлення разом з грошми засилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — Winnipeg, Man.

КУПУЙТЕ "КАПІТАЛ" К. МАРКСА

Подаємо до відома всім нашим організаціям й читачам робітничо-фармерської преси, що наше видавництво отримало й оголошує на продаж

ПЕРШИЙ ТОМ

КАПІТАЛУ

КАРЛА МАРКСА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

"Капітал" отримано вже кілька тижнів тому назад, однак ми його на продаж не проголошували, бо він був ще не опрацьований. Зараз "Капітал" опрацьований і замовлення разом з грошми засилайте на нище подану адресу.

Ціна в гарній оправі з золотим відтиском на окладинах виносить лише \$2.50.

Отримано обмежену кількість примірників, тому спішіть з замовленнями, коли хочете мати цей великий твір.

THE WORKERS & FARMERS
PUBLISHING ASS'N
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — Winnipeg, Man.

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фармерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата виносить тільки 50 центів.

Поодинокое число 5 п.

Замовлення з грошми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!